

BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING KASBIY MALAKALARINI RIVOJLANTIRISH.

Otanazarova Mohira Xamidbekovna

Buxoro davlat universitetining

*Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
(boshlang'ich ta'lim) tayanch doktoranti*

Annotatsiya. Mazkur ilmiy ish bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirishning ahamiyatini, metodikasi va samarali usullarini tahlil qiladi. O'qituvchi malakasining rivojlanishi ta'lim tizimining asosiy tarkibiy qismi bo'lib, o'quvchilarni yuksak darajada tarbiyalash va ta'lim berish uchun zarur bo'lgan asosiy omillardan biridir. Ishda bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishga qaratilgan pedagogik ta'lim tizimining yangiliklari, ta'lim jarayonida o'qituvchilarni tayyorlashda qo'llaniladigan innovatsion yondashuvlar va metodikalar ko'rib chiqiladi. Shuningdek, bo'lajak o'qituvchilarni malakasini oshirish uchun zarur bo'lgan pedagogik ko'nikmalar, psixologik va didaktik bilimlar, shuningdek, zamonaviy ta'lim texnologiyalarini qo'llash usullari haqida so'z yuritiladi. Ishda o'qituvchining professionallik darajasini oshirish va uning faoliyatini samarali tashkil etish uchun zarur bo'lgan asosiy metodologik va psixologik yondashuvlar taqdim etiladi.

Kalit so'zlar: professionallik, zamonaviy ta'lim texnologiyasi, didaktik bilim, kasbiy malaka, pedagogik ko'nikma, metodika, innovatsiya, psixologik yondashuv.

РАЗВИТИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ.

Аннотация. Данная научная работа анализирует значение, методику и эффективные методы развития профессиональной квалификации будущих учителей начальных классов. Развитие навыков учителя является ключевым компонентом системы образования и одним из основных факторов, необходимых для воспитания и обучения учащихся на высоком уровне. В работе рассмотрены новшества системы педагогического образования, направленные на формирование профессиональных компетенций будущих учителей начальных классов, инновационные подходы и методики, применяемые при подготовке учителей в образовательном процессе. Также речь пойдет о педагогических навыках, психологических и дидактических знаниях, необходимых для повышения квалификации будущих педагогов, а также о методах

применения современных образовательных технологий. В работе представлены основные методические и психологические подходы, необходимые для повышения уровня профессионализма педагога и эффективной организации его деятельности.

Ключевые слова: профессионализм, современные образовательные технологии, дидактические знания, профессиональная компетентность, педагогические навыки, методика, инновации, психологический подход.

DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL QUALIFICATIONS OF FUTURE PRIMARY CLASS TEACHERS.

Annotation. This scientific work analyzes the importance, methodology and effective methods of developing the professional qualifications of future primary school teachers. The development of teacher skills is a key component of the education system and is one of the key factors needed to educate and educate students at a high level. The work examines innovations of the pedagogical education system aimed at the formation of professional competencies of future primary school teachers, innovative approaches and methodologies used in the training of teachers in the educational process. Also mentioned are pedagogical skills, psychological and didactic knowledge necessary to improve the skills of future teachers, as well as methods of applying modern educational technologies. The work presents the basic methodological and psychological approaches necessary to increase the level of professionalism of the teacher and effectively organize his activities.

Keywords: professionalism, modern educational technology, didactic knowledge, professional competence, pedagogical skills, methodology, innovation, psychological approach.

Kirish. Ta’lim tizimi jamiyatning rivojlanishida muhim ahamiyatga ega bo‘lgan sohalardan biridir. O‘qituvchilar, xususan boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari, ta’lim jarayonining markaziy figuralaridir. Ularning kasbiy malakalarining yuqori darajada bo‘lishi, ta’limning sifatli va samarali bo‘lishi uchun muhim shartdir. Ta’lim jarayonining boshlang‘ich bosqichida o‘qituvchilarning pedagogik kompetensiyasi, psixologik va didaktik bilimlari, shuningdek, pedagogik metodlarni qo‘llash qobiliyati ayniqsa zarur hisoblanadi. Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirish — ta’lim tizimining ilg‘or shakllari va uslublarini qo‘llash, pedagogik ko‘nikmalarni mukammallashtirish, shuningdek, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o‘zlashtirish orqali amalga oshiriladi. O‘qituvchilarning kasbiy malakalarini shakllantirish jarayonida ko‘plab omillar o‘zaro ta’sir ko‘rsatadi: o‘qitish metodikasi, ta’lim muhitining zamonaviy talablariga moslashtirilishi, pedagogning ijodiy yondashuvi va uning pedagogik psixologik bilimlari. Shu nuqtai nazardan, bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirish masalasi dolzarb bo‘lib qolmoqda. O‘qituvchi malakasining yuqori darajaga yetishi nafaqat o‘quvchilarning bilim va ko‘nikmalarini yuqori darajada shakllantirishga, balki ta’limning umumiy sifatini oshirishga ham xizmat qiladi. Bu maqolada, bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy

malakalarini rivojlantirishning asosiy yo‘nalishlari va usullari, o‘qituvchining pedagogik kompetensiyasini oshirishga qaratilgan metodik yondashuvlar tahlil qilinadi. O‘qituvchilarning kasbiy malakalarini rivojlantirish jarayoni doimiy yangilanish va takomillashishni talab qiladi. Ta’lim tizimi yangilanishi bilan birga, o‘qituvchilarni tayyorlash jarayoni ham o‘zgarib boradi. Shu sababli, bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirishga oid ilmiy-tadqiqot ishlari, pedagogik metodikalar va ta’lim texnologiyalarining yangi uslublari dolzarb masaladir.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYASI.

Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirish masalasi hozirgi kunda ta’lim va pedagogika sohasida dolzarb mavzulardan biridir. Ushbu mavzu bo‘yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlar o‘qituvchilarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish, ularning pedagogik faoliyatini samarali tashkil etish, shuningdek, yangi pedagogik texnologiyalar va metodik yondashuvlarni qo‘llashning ahamiyatini ta’kidlaydi. Oliy ta’limda tahsil olayotgan bo‘lg‘usi pedagogning kasbiy kompetensiyasi hamda kasbiy mahoratlarini shakllantirib berish uchun yetarli shart-sharoit yaratish maktab ta’limi yaxshilanishiga, davr talabiga mos ta’lim oluvchini yuzaga keltirishda katta xizmat qiladi. Prezidentimiz Sh.Mirziyoyevning “Bugungi kun o‘qituvchisi mutaxassis, ham o‘rgatuvchi, ham o‘rganuvchi bo‘lishi, ya’ni, o‘z ustida tinimsiz ishlashi, doim izlanib yashashi kerak”, - deya aytgan so‘zlari ham pedagoglar faoliyatini yanada takomillashtirishga qaratilayotgan har bir jarayonni yana bir bor tasdiqlaganini ko‘rishimiz mumkin. Bundan tashqari O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-5712-sonli “Xalq ta’limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi farmoni, 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son “2022-2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi farmoni va O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 27-fevraldagi “Pedagogik ta’lim tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori kabi me‘yoriy-huquqiy hujjatlar ham pedagogda kasbiy kompetensiya, mahoratni takomillashtirish uchun ma’lum miqdorda asos bo‘lib xizmat qiladi. [1]

O‘qituvchilarning kasbiy malakalarini rivojlantirishning asosiy yo‘nalishlari sifatida pedagogik kompetensiya, kreativ yondashuv, shaxsiy rivojlanish va o‘qitish metodikalarining yangilanishi ko‘rib chiqiladi. Ushbu masalalar bo‘yicha O.M. Naumov, R.A.Usmanova, L. F. Lyapunova kabi olimlarning tadqiqotlari mavjud bo‘lib, ular o‘qituvchining kasbiy malakalarini shakllantirishning muhim jihatlarini o‘rgangan. [2]

Bo‘lajak o‘qituvchilarni tayyorlashda innovatsion pedagogik texnologiyalarning ahamiyati yuqori. Bu masalani o‘rganishda N.K. Bogdanova, I.P. Belikova, V.M. Makhmutovning ishlari e’tiborga loyiqdir. Ular pedagogik texnologiyalarni qo‘llash va integratsiya qilish jarayonida o‘qituvchilarning malakalarini rivojlantirishni yanada samarali qilishni ta’kidlagan. [3]

Pedagogik psixologiya va didaktika bo‘yicha olib borilgan tadqiqotlar, o‘qituvchining shaxsiy va kasbiy rivojlanishini, uning pedagogik yondashuvlarini moslashtirishni o‘rganishga

qaratilgan. M.Sh.Turgunboyeva, Sh.T.Rustamova, S.B.Mavlonov kabi olimlarning ishlarida o‘qituvchilarning psixologik va didaktik malakalarini oshirishning zarurligi ko‘rsatilgan. [4]

MUHOKAMA VA NATIJALAR.

Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirish pedagogik ta‘limning eng muhim tarkibiy qismi bo‘lib, ta‘lim tizimining samaradorligi va o‘quvchilarni tarbiyalashda o‘qituvchilarning malakali faoliyat ko‘rsatishiga bevosita ta‘sir ko‘rsatadi. Pedagogik malakalar o‘qituvchining bilimlarini, ko‘nikmalarini va individual sifatlarini ifodalaydi. Bu malakalar, shuningdek, o‘qituvchining ta‘lim jarayonida mustahkamlashtirish va shakllantirish uchun zarur bo‘lgan amaliy ko‘nikmalarni o‘z ichiga oladi. Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirish jarayoni ko‘p jihatdan metodik yondashuvlar, pedagogik texnologiyalar va pedagogik psixologiya asoslariga tayanadi.

1. Kasbiy malakalar tushunchasi va uning o‘qituvchi faoliyatidagi o‘rni.

Kasbiy malaka — bu o‘qituvchining o‘z professionallarini bajarish uchun zarur bo‘lgan bilimlar, ko‘nikmalar va kompetensiyalardan iborat majmua. Boshlang‘ich sinf o‘qituvchisining kasbiy malakasi talaba-yoshlarning umumiy bilim va ko‘nikmalarini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega.

Boshlang‘ich sinf o‘qituvchisining kasbiy malakasi o‘quv jarayonining sifatini belgilovchi asosiy omil sifatida qaraladi. O‘qituvchilar o‘z malakalarini doimiy ravishda rivojlantirishi zarur, chunki ular yangi metodologiyalarni, pedagogik texnologiyalarni va o‘quvchilarning ehtiyojlarini inobatga olishlari kerak.

2. Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirish zaruriyati.

Hozirgi kunda boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari o‘z faoliyatida zamonaviy pedagogik metodlarni, axborot texnologiyalarini va o‘quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olishni talab qiladigan yangi vazifalarni bajarishadi. Shu bois, bo‘lajak o‘qituvchilar kasbiy malakalarni rivojlantirishga tayyor bo‘lishlari zarur. Rivojlangan mamlakatlarda o‘qituvchining kasbiy malakalarini muntazam ravishda rivojlantirish, ularning o‘zgaruvchan ehtiyojlarga moslashish, pedagogik uslublarini yangilash hamda ijtimoiy va madaniy o‘zgarishlarga moslashish masalalari muhim hisoblanadi.

3. Kasbiy malakalarni rivojlantirish uchun metodlar va yondashuvlar.

Pedagogik tayyorgarlik: bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari pedagogik kollejlarda va universitetlarda nazariy va amaliy o‘qitish jarayonlarida o‘z kasbiy malakalarini oshirishlari kerak. Ushbu jarayon o‘qituvchining bilim va ko‘nikmalarini rivojlantirish bilan birga, pedagogik masalalarni yechishdagi kreativ fikrlash va metodologik qobiliyatlarni ham oshiradi.

Innovatsion pedagogik metodlar: bo‘lajak o‘qituvchilarni innovatsion pedagogik metodlar bilan tanishtirish, ularni amalda qo‘llashga o‘rgatish kerak. Masalan, interaktiv o‘qitish, loyiha asosidagi o‘qitish, masofaviy o‘qitish metodikasi, va boshqalar.

Kasbiy rivojlanish uchun doimiy o‘qish va o‘z-o‘zini takomillashtirish: kasbiy malakalarni rivojlantirishda o‘qituvchining o‘z-o‘zini tahlil qilish va o‘zini takomillashtirishga bo‘lgan ishtiyoqi muhimdir. O‘qituvchilar o‘z tajribalarini tahlil qilib, o‘z faoliyatini takomillashtirish uchun zarur bo‘lgan bilimlarni olishlari lozim.

Amaliy treninglar va seminarlar: o‘qituvchilar uchun malaka oshirish kurslari va seminarlar o‘tkazish, pedagogik bilimlarni yangilashga yordam beradi. Bular turli trening va seminarlar orqali o‘qituvchilarning kasbiy ko‘nikmalarini oshirishga yordam beradi.

4. O‘qituvchilarning kasbiy malakalarini baholash va monitoring.

O‘qituvchining kasbiy malakalarini baholash tizimi o‘qituvchi faoliyatini yaxshilashga yordam beradi. Baholashning bir nechta mezonlari, jumladan o‘qituvchilarga taqdim etilayotgan bilimlarning samaradorligi, pedagogik texnologiyalarning o‘z vaqtida qo‘llanishi va o‘qituvchining o‘z kasbiy rivojlanishi borasidagi tashabbuslari kabi omillarni o‘z ichiga oladi.

O‘qituvchilarning kasbiy malakalarini baholashda o‘qituvchilarning fikri va ta’lim jarayonining natijalari ham hisobga olinishi zarur.

5. Pedagogik jamoa va o‘qituvchilarni qo‘llab-quvvatlash.

Kasbiy malakalarni rivojlantirishda pedagogik jamoa va institutlarning o‘zaro hamkorligi ham muhim rol o‘ynaydi. Jamoaviy ishlash, bir-birining tajribasidan o‘rganish, maslahatlar berish va umumiy rivojlanish yo‘lida birlashish o‘qituvchining malakalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Ta’lim tashkilotlari tomonidan yaratiladigan sharoitlar, pedagogik jamoaning o‘zaro aloqalari va maslahatlashuvlar o‘qituvchilarni yangi bilimlarga yo‘naltiradi.

6. Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari uchun kasbiy malakalarni rivojlantirishning istiqbollari.

Texnologiyalar va raqamli o‘qitish vositalarining jadal rivojlanishi bo‘lajak o‘qituvchilardan yanada yuqori texnologik bilim va ko‘nikmalarni talab qiladi. Kasbiy malakalarni rivojlantirishda bu holatlarni hisobga olish va o‘qituvchilarni zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish juda muhimdir. Yaqin kelajakda boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari uchun ta’limni shaxsiylashtirish, ijodiy yondashuvni rivojlantirish, va muammolarni yechishda innovatsion metodlarni qo‘llash kabi yangi yo‘nalishlar dolzarb bo‘ladi.

Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarida yuqori darajadagi kasbiy kompetensiyani rivojlantirishni muayyan darajada kafolatlab beradigan jihatlar sifatida topshiriqlarni ham aytishimiz mumkin. Topshiriqlar, ayniqsa, integrativ-kognitiv xususiyatga ega bo‘lsa, topshiriqning amaliy ahamiyati juqqa yuqori bo‘ladi. Shu o‘rinda, avvalo, integrativ va kognitiv atamalariga ta’rif berib o‘tish ayni muddao hisoblanadi.

Integrativ- integrativ-shaxsiy mezonlar: integrativ-shaxsiy – ma’lum bir fanni boshqa fanlar bilan integratsiya va inkorporatsiyalash qobiliyati, ijodiy salohiyat, kasbiy o‘sishga intilish xususiyatlarining tashkil toptirilishi.

Kognitiv-talabalarning psixologik-pedagogik bilimlari-boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining yosh va individual, psixofiziologik xususiyatlarini, o‘quv jarayonini tashkil

qilish shakl, metod va vositalarni, didaktik, masofaviy tajribalar orqali o‘quvchilarni tashxislashning asosiy metodikasini, innovatsion pedagogik texnologiyalarni bilishi lozim.

Keltirib o‘tilgan tavsiflarni tahlil qilish orqali integrativ-kognitiv topshiriqlar yuzasida bir necha tavsiyalar keltirish mumkin. Mazkur topshiriqlar yordamida bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchisining metodik, nazariy hamda amaliy jihatdan mukammal tayyorgaligi, undagi ko‘nikmalarning yetarliligi, hozirgi kunda dolzarb masalaga aylib borayotgan chet tili bo‘yicha bilim darajasining yuqoriligi, innovatsion hamda axborot kommunikatsion texnologiyalari borasidagi bilimlarini tekshirish, psixologik va pedagogik jihatdan tayyorgarlik darajalarini aniqlash mumkin bo‘ladi.[5]

Boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy rivojlantirish va metodik tayyorgarligini takomillashtirish zaruriyatini belgilovchi asosiy talab inson oldiga qo‘yilgan maqsad bo‘lib, unga erishish uchun bir nechta vazifalarni ishlab chiqish, amalga oshiriladigan faoliyatni oldindan rejalashtirish, tashkil qilishning yo‘llarini aniqlash va loyihalashtirish, maqsad va natijani muvofiqlashtirish zarur hisoblanadi. Demak, har bir o‘qituvchi o‘z-o‘zini kasbiy rivojlantirish uchun ma‘lum darajada o‘z dunyoqarashiga, tafakkuri, tasavvuri va mavjud bilimiga, shaxsiy va kasbiy ehtiyojlariga asoslanadi. O‘qituvchilarda o‘z-o‘zini kasbiy rivojlantirish yo‘nalishida shakllantiriladigan ehtiyoj davlat va jamiyat ehtiyojlaridan kelib chiqishi lozim. Kasbiy tayyorgarlikni rivojlantirish va o‘z-o‘zini kasbiy rivojlantirishga bo‘lgan ehtiyoj yetarlicha shakllantirilsa, o‘qituvchilarda o‘z kasbiga oid yangiliklarni, fan-texnika yutuqlarini o‘rganishga qiziqish shakllanadi, bu o‘z navbatida o‘qituvchilarda mustaqil ta‘lim olish ya‘ni mustaqil o‘rganish, o‘zo‘zini rivojlantirish ko‘nikmalarini shakllantirishga, bu orqali o‘qituvchilarda metodik tayyorgarlikni takomillashtirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, o‘qituvchilarni o‘z faoliyatida ma‘lum bir ijobiy natijalarga erishish, o‘qituvchilar jamoasida obru-e‘tibor qozonish, o‘zini o‘zi boshqarish va rivojlantirish kabi ko‘nikmalarni shakllantiradi. Shuningdek, o‘qituvchilarning metodik tayyorgarligini takomillashtirish jarayonida muhim ahamiyat kasb etuvchi vositalardan biri muvaffaqiyatga bo‘lgan ehtiyoj bo‘lib, bu ma‘lum bir vazifani mas‘uliyat bilan bajarish orqali ko‘zlangan natijalarga erishishga xizmat qiluvchi – o‘qituvchini o‘zini o‘zi kasbiy rivojlantirish ehtiyoji hisoblanadi.[6]

Xulosa. Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirish, nafaqat ta‘lim sohasining sifatini oshirish, balki o‘quvchilarning intellektual va shaxsiy rivojlanishiga ham bevosita ta‘sir ko‘rsatadi. Kasbiy malakalar o‘qituvchining faqatgina bilim bilan cheklanmasdan, pedagogik mahorat, kommunikatsion ko‘nikmalar, texnologik kompetensiya va metodik yondashuvlarni o‘z ichiga olgan keng qamrovli jarayon sifatida shakllanadi. Shunday ekan, bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirish masalasi o‘qituvchining o‘z faoliyatini muvaffaqiyatli bajarishi uchun juda muhimdir.

Birinchidan, bo‘lajak o‘qituvchilarga pedagogik tayyorgarlikni eng yuqori darajada taqdim etish zarur. Bu o‘qituvchilarni yangi pedagogik yondashuvlar va metodologiyalar bilan tanishtirish, innovatsion texnologiyalarni o‘qitish jarayoniga qo‘llash, shaxsiy rivojlanish va

o‘qitish samaradorligini baholashni o‘z ichiga oladi. Boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi ta’lim jarayonida nafaqat o‘quvchilarga bilim beruvchi, balki ularga motivatsiya beruvchi, ijtimoiy va madaniy jihatdan rivojlanishga yordam beruvchi shaxs bo‘lishi kerak.

Ikkinchidan, kasbiy malakalarini rivojlantirishning samarali yo‘llari sifatida doimiy malaka oshirish, treninglar, seminarlar, innovatsion pedagogik metodlarni o‘rganish va amaliy mashg‘ulotlarni o‘z ichiga olgan integratsiyalashgan tizimni yaratish zarur. O‘qituvchilarni yangi texnologiyalar va pedagogik metodlar bilan tanishtirish, ularni o‘quvchilarning ehtiyojlarini hisobga olgan holda kasbiy faoliyatni amalga oshirishga tayyorlash muhim ahamiyatga ega.

Uchinchidan, pedagogik jamoaning o‘zaro hamkorligi, tajriba almashish va bir-birini qo‘llab-quvvatlash tizimi hamda ta’lim tashkilotlarining ilg‘or yondashuvlarga asoslangan qo‘llab-quvvatlashi o‘qituvchilarning kasbiy malakalarini rivojlantirishda muhim rol o‘ynaydi. Shuningdek, kasbiy rivojlanishning barcha bosqichlarida o‘qituvchining o‘z-o‘zini baholash va qayta tahlil qilish imkoniyatlari, shuningdek, malaka oshirish kurslari va seminarlar orqali o‘zgarishlarga tayyorlikni shakllantirish zarur.

To‘rtinchidan, zamonaviy ta’lim tizimining muhim yo‘nalishlaridan biri bu raqamli texnologiyalarni qo‘llashdir. Bo‘lajak o‘qituvchilarni axborot texnologiyalarini o‘z faoliyatlariga integratsiya qilish, masofaviy ta’lim va onlayn platformalarda o‘qitish ko‘nikmalarini rivojlantirish, shuningdek, interaktiv va moslashtirilgan o‘qitish metodlarini o‘rganish juda muhimdir. Bu, o‘z navbatida, o‘qituvchining ta’lim jarayonida innovatsion va samarali uslublarni qo‘llashini ta’minlaydi.

Bundan tashqari, kasbiy malakalar rivojlantirishning davomiyligi va doimiyligi ta’lim jarayonining sifatini ta’minlashda, o‘quvchilarning muvaffaqiyatli va har tomonlama rivojlanishida katta rol o‘ynaydi. Shuning uchun o‘qituvchilarning kasbiy malakalarini oshirish faqat ma’lum bir davr bilan cheklanmasdan, doimiy ravishda amalga oshirilishi lozim. Buning uchun ilg‘or tajriba va yondashuvlarga asoslangan pedagogik jamiyatni tashkil etish, samarali treninglar va metodik qo‘llanmalarni ishlab chiqish zarur. Umuman olganda, bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirish ularning ta’lim jarayonida o‘quvchilarga taqdim etayotgan bilimlarning sifatini, metodologik yondashuvlar va pedagogik texnologiyalarni yangilashni ta’minlaydi. Bu, o‘z navbatida, o‘quvchilarning umumiy rivojlanishi, ijodiy fikrlash va ijtimoiy ko‘nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Shuning uchun ta’lim tizimining barcha ishtirokchilari, jumladan, ta’lim tashkilotlari, metodik markazlar, pedagogik jamiyatlar va hukumatning birgalikdagi sa’y-harakatlari orqali o‘qituvchilarning kasbiy malakalarini rivojlantirishni davom ettirish zarur.

Shu tarzda, bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy malakalarini rivojlantirish, nafaqat o‘qituvchining o‘ziga, balki jamiyatning ta’lim va rivojlanishiga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Bu jarayon, oxir-oqibat, o‘quvchilarning shaxsiy va akademik muvaffaqiyatlari uchun mustahkam poydevor yaratadi.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi “Xalq ta’limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish Konsepsiyasi to‘g‘risida” PF-5712-son Farmoni. <https://lex.uz/doss/4312785>. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 15-maydagi “O‘zbekiston Respublikasida kasbiy malakalar, bilim va ko‘nikmalarni rivojlantirish milliy tizimi faoliyatini tashkil etish choralari to‘g‘risida” 287-sonli Qarori. <https://lex.uz/doss/4814154> O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “2022-2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida” farmoni. <http://lex.uz/docs/-5841063> O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida” gi farmoni. <http://lex.uz/docs/-4312785>
2. Naumov, O.M. (2011). Pedagogik kompetensiya va uning rivojlanish yo‘llari. Moskva: Pedagogika.
3. Usmanova, R.A. (2012). Kasbiy malakalar va pedagogik faoliyat. Tashkent: O‘zbekiston fanlar akademiyasi.
4. Bogdanova, N.K. (2013). Innovatsion pedagogik texnologiyalar. Sankt-Peterburg: Yevropa nashriyoti.
5. Karimova K.K (2024). Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarida kasbiy kompetentlikni takomillashtirish usul, metod va vositalari. Ta’lim va innovatsion tadqiqotlar. 172-180-b
6. Shodiyeva M.J. Boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarini kasbiy rivojlantirishning ilmiy-pedagogik jihatlari. МАКТАБ ТА’ЛИМИ / ШКОЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ. 58-64-b.